

**SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY
im. KAWALERÓW ORDERU UŚMIECHU w TANOWIE**

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA

Podstawy prawne:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1534)

Wstęp

§ 1

Ilekcroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

1. ustawie o systemie oświaty – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.);
2. ustawie prawo oświatowe - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
3. rozporządzeniu – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1534);
4. ośrodka – należy przez to rozumieć Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie;
5. wso – należy przez to rozumieć wewnątrzszkolny system oceniania;
6. ipet – należy przez to rozumieć indywidualny program edukacyjno - terapeutyczny.

Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym polega na integralnej realizacji funkcji wychowawczej, dydaktycznej i opiekuńczej, z uwzględnieniem specyficznych form i metod pracy oraz zasad nauczania.

W stosunku do wielu uczniów, zwłaszcza z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, przez cały okres ich pobytu w szkole podstawowej, a następnie w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy działania edukacyjne mogą nie wykraczać poza pewien obszar, zaspokajając specyficzne potrzeby i możliwości edukacyjne tych uczniów.

Praca z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym opiera się na kilku podstawowych założeniach:

1. Podstawowym warunkiem efektywnej pracy jest nawiązanie pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem.
2. Należy uznać prawo osób niepełnosprawnych do rozwoju we własnym tempie i uwzględniać to prawo podczas ustalania kierunków pracy.
3. Nawet niewielkie postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu.
4. W edukacji konieczne jest nawiązanie współpracy z rodzicami ucznia. Wspomaganie rodziców poprzez dostarczenie im sukcesów i wyzwalaniu pozytywnych emocji w stosunku do dziecka i siebie nawzajem.
5. Nauczyciel ma prawo do wyboru poszczególnych metod, form pracy i środków dydaktycznych, kierując się ich przewidywaną skutecznością.

Cele wewnątrzszkolnego oceniania uczniów.

§ 2

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:
  - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
  - 2) udzielanie pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
  - 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
  - 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
  - 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;

- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Procedura diagnozowania i oceniania poziomu funkcjonowania ucznia.

§ 3

1. Naczelną zasadą diagnozowania i oceniania poziomu funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym jest wszechstronna jego znajomość.
2. Podstawą określania i rejestrowania oceny zmian w funkcjonowaniu ucznia jest dokładna diagnoza poziomu jego wiadomości i umiejętności z poszczególnych zajęć edukacyjnych na podstawie wszelkich rodzajów aktywności oraz przeglądu wytworów działania praktycznego, i wytworów artystycznych.
3. Ocena funkcjonowania ucznia, zawierająca realne, szczegółowe cele, zadania i treści mieszczące się w sferze jego najbliższego rozwoju, które pozostają w zbieżności z celami, zadaniami i treściami podstawy programowej, winna być podstawą do opracowania indywidualnego programu edukacyjno - terapeutycznego.
4. Wielokierunkowa ocena poziomu funkcjonowania ucznia jest kompleksowym, wielowymiarowym opisem jego mocnych i słabych stron w zakresie funkcjonowania poszczególnych sfer rozwoju dającym możliwość określania ilości i jakości potrzebnego wsparcia edukacyjno – terapeutycznego.
5. Diagnozy poziomu funkcjonowania uczniów w podstawowych sferach aktywności oraz poziomu przyswajania treści programowych zajęć edukacyjnych, a także wytyczenia dalszych kierunków oddziaływań dokonuje zespół nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem.
6. Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności udzielanej mu pomocy psychologiczno pedagogicznej oraz w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu. Oceny poziomu funkcjonowania ucznia i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
7. Narzędziem diagnostycznym służącym diagnozie funkcjonalnej wychowanków Ośrodka jest arkusz diagnostyczny stanowiący załącznik do niniejszego wso.
8. Arkusz diagnostyczny zawiera rejestr umiejętności i sprawności ucznia w następujących obszarach:
  - 1) samoobsługa;
  - 2) komunikowanie się;
  - 3) funkcjonowanie w środowisku;
  - 4) umiejętności matematyczne;
  - 5) technika i przysposobienie do pracy;
  - 6) plastyka;
  - 7) muzyka;
  - 8) wychowanie fizyczne;
  - 9) sprawność manualna.
9. Arkusz diagnostyczny jest prowadzony w formie elektronicznej.
10. Dopuszcza się stosowanie innych narzędzi diagnostyczno – oceniających, po pozytywnym zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną.
11. Uczeń w trakcie nauki otrzymuje oceny:
  - 1) bieżące;
  - 2) klasyfikacyjne:
    - a) śródroczne i roczne,
    - b) końcowe.
12. Opisowa ocena śródroczna i roczna informuje o tym, na jakim poziomie uczeń przyswoił

sobie wiadomości i umiejętności w odniesieniu do treści określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Formy i sposoby bieżącego oceniania uczniów.

§ 4

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej.
2. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
3. Oceny bieżące z zajęć edukacyjnych dla uczniów szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy są ocenami opisowymi.
4. Do bieżącej oceny umiejętności i zaangażowania uczniów przy wykonywaniu zadań dydaktycznych na zajęciach edukacyjnych w klasach I – III szkoły podstawowej, stosowane są symbole wymienione w ust. 5.
5. W obrębie 4 stopniowej skali ustala się następujące kryteria bieżącej oceny umiejętności i postępów ucznia:
  - 1) znakomicie – ⚙
  - 2) samodzielnie – ☺
  - 3) radzi sobie przy pomocy nauczyciela – ☹
  - 4) potrzebuje czasu – ☹

gdzie poszczególne oceny oznaczają:

znakomicie: bardzo dobrze opanował umiejętności i wiadomości określone w ipet, potrafi zastosować posiadane wiadomości i umiejętności w nowych sytuacjach, rozwiązuje zadania wykraczające poza program, prezentuje bardzo dobre tempo pracy.

samodzielnie: dobrze opanował umiejętności i wiadomości określone w ipet, potrafi zastosować posiadane wiadomości i umiejętności w znanych sytuacjach, prezentuje dobre tempo pracy.

radzi sobie przy pomocy nauczyciela: ma braki w opanowaniu umiejętności i wiadomości określonych w ipet, wymaga pomocy nauczyciela przy wykonywaniu zadań, prezentuje wolne tempo pracy.

potrzebuje czasu: wiadomości i umiejętności określone w ipet opanował w bardzo wąskim zakresie, nie potrafi wykonać samodzielnie zadań o niewielkim stopniu trudności, nie robi postępów, prezentuje bardzo wolne tempo pracy.

6. Powyższe symbole mogą być modyfikowane przez nauczycieli.
7. W klasach IV – VIII szkoły podstawowej oraz wszystkich klasach szkoły przysposabiającej do pracy dopuszcza się w bieżącym ocenianiu stosowanie skali ocen 1 – 6.
8. Oceny te są odpowiednikami ocen opisowych i określają poziom wykonania przez ucznia określonego zadania. Mogą być stosowane tylko w kartach pracy, zeszytach i innych pracach, pod warunkiem opatrzenia ich komentarzem opisowym:
  - 6 - super, (może być uzupełnione: wykonałeś wszystkie zadania) - wpisujemy gdy uczeń opanował przewidziane dla niego w programie i poza programem wiadomości i umiejętności, samodzielnie i poprawnie wykonuje określone zadania i sam wychodzi z inicjatywą),
  - 5 - świetnie, (może być uzupełnione: bardzo ładnie wykonałeś zadanie) - wpisujemy gdy uczeń opanował przewidziane dla niego w programie wiadomości i umiejętności, samodzielnie i poprawnie wykonuje określone zadania,
  - 4 - brawo, (może być uzupełnione: widzę, że się bardzo starasz) - wpisujemy gdy uczeń opanował wiadomości, zadanie wykonuje w całości według instrukcji nauczyciela i pod

- jego nadzorem.
- 3 - ładnie, (może być uzupełnione: musisz jeszcze popracować) - wpisujemy gdy uczeń częściowo opanował wiadomości, wykonuje częściowo czynności składające się na zadanie, jedynie przy znacznej pomocy nauczyciela,
  - 2 - możesz lepiej: (może być uzupełnione: starasz się ale musisz nadal ćwiczyć) - wpisujemy gdy uczeń fragmentarycznie opanował wiadomości i umiejętności, wykonuje niesamodzielnie pojedyncze elementy zadania, dlatego edukację w tym zakresie należy kontynuować,
  - 1 - nie starasz się - wpisujemy gdy uczeń świadomie odmawia wykonania zadania, które jest na miarę jego możliwości, nie wywiązuje się z obowiązków szkolnych.
9. Powyższe komentarze opisowe mogą być modyfikowane przez nauczycieli.
  10. Ocenianie ucznia z religii i etyki odbywa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.
  11. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
  12. Na wniosek ucznia lub rodziców nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
  13. Ustala się następujący sposób uzasadniania ocen:
    - 1) nauczyciel uzasadniając ocenę odnosi się do stopnia opanowania wymagań edukacyjnych oraz aktywności ucznia;
    - 2) nauczyciel uzasadniając ocenę wskazuje mocne i słabe strony ucznia;
    - 3) uzasadnienie oceny następuje w formie informacji ustnej;
    - 4) uczeń lub jego rodzice mogą złożyć wniosek o przedstawienie uzasadnienia oceny na piśmie w terminie do 3 dni od wystawienia lub przekazania mu informacji o ocenie;
    - 5) uzasadnienie oceny nauczyciel przekazuje rodzicom w czasie indywidualnej konsultacji lub w czasie zebrania z rodzicami;
    - 6) wniosek ucznia lub jego rodziców i kopię uzasadnienia wychowawca przechowuje w swojej dokumentacji do końca roku szkolnego, którego dotyczy ww. dokumenty.
  14. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły.

Klasyfikowanie i promowanie uczniów.

§ 5

1. Uczeń podlega klasyfikacji śródrocznej i rocznej oraz końcowej.
2. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
3. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się przed feriami zimowymi.
4. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w klasach I–III szkoły podstawowej w przypadku obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć;
5. Klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno - terapeutycznym.
6. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ucznia uwzględnia następujące podstawowe obszary:
  - 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
  - 2) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
  - 3) dbałość o honor i tradycje szkoły;
  - 4) dbałość o piękno mowy ojczystej;
  - 5) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
  - 6) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;

- 7) okazywanie szacunku innym osobom.
7. Ocenę zachowania ucznia ustala się na podstawie następujących kryteriów:
- 1) Kultura osobista:
Uczeń:
    - a) zna i stosuje zwroty grzecznościowe,
    - b) jest życzliwy i uprzejmy wobec innych,
    - c) umie zachować się w różnych sytuacjach (w szkole, na ulicy, w czasie wycieczki szkolnej itp.),
    - d) szanuje rodziców i osoby dorosłe,
    - e) dba o mienie szkoły i własne,
    - f) z szacunkiem odnosi się do nauczycieli,
  - 2) Współdziałanie w zespole:
Uczeń:
    - a) przestrzega zasad współżycia grupowego
    - b) współdziała z grupą w czasie zabawy i pracy
    - c) nawiązuje serdeczne, koleżeńskie kontakty z członkami grupy
    - d) pomaga innym kolegom dzieli się z innymi kolegami
    - e) szanuje mienie kolegów
  - 3) Aktywność społeczna:
Uczeń:
    - a) chętnie pracuje na rzecz klasy, szkoły
    - b) sumiennie wykonuje powierzony mu dyżur
    - c) bierze udział w imprezach klasowych, szkolnych.
  - 4) Stosunek do obowiązków szkolnych:
Uczeń:
    - a) dba o pomoce szkolne i przybory
    - b) aktywnie pracuje na lekcjach
    - c) wykonuje polecenia nauczyciela
    - d) przestrzega obowiązujących regulaminów: klasowego, szkolnego, sali gimnastycznej, pracowni i innych.
8. Oceny śródroczne, roczne oraz końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, a także śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania dla uczniów szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy, są ocenami opisowymi.
9. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub inne dysfunkcje rozwojowe, należy uwzględnić wpływ tych zaburzeń lub dysfunkcji na jego zachowanie, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej oraz opinii zespołu nauczycieli pracujących z uczniem.
10. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego i kreatywności, a także z techniki, plastyki i muzyki z rytmiką należy przede wszystkim brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego – także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.
11. Śródroczna i roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych, uwzględnia poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do odpowiednio wymagań i efektów kształcenia, dla danego etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.
12. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ucznia - wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.
13. Ocenianie i klasyfikowanie śródroczne i roczne w szkole podstawowej i szkole

- przysposabiającej do pracy polega na sporządzeniu dla każdego ucznia oceny opisowej w dzienniku lekcyjnym.
14. Ocena opisowa, o której mowa w ust. 12 może być sporządzona komputerowo i dołączona do dziennika lekcyjnego.
  15. Co najmniej dwa tygodnie przed semestralnym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy są obowiązani poinformować ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania. Informacja ta może zostać przekazana pisemnie lub ustnie. W obu przypadkach nauczyciel dokonuje stosownego wpisu w dzienniku lekcyjnym.
  16. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.
  17. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych i promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
  18. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczony na te zajęcia w okresie za który przeprowadzana jest klasyfikacja.
  19. W przypadku nieklasyfikowania ucznia w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.
  20. Dyrektor Ośrodka zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
  21. Dyrektor Ośrodka zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
  22. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.
  23. O promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.
  24. Uczeń szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy, może być promowany do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego. O promowaniu do klasy programowo wyższej postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Ukończenie szkoły.

§ 6

O ukończeniu szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

Nagradzanie.

§ 7

1. Na zakończenie pierwszego okresu nauki i roku szkolnego odbywają się apele, na których wyróżniający się uczniowie są nagradzani.
2. Na koniec roku szkolnego następuje podsumowanie pracy uczniów i wyróżniający się

uczniowie otrzymują z rąk dyrektora nagrody rzeczowe oraz dyplomy. O wyróżnieniu zostają poinformowani także rodzice ucznia, otrzymując list gratulacyjny.

Sposoby informowania rodziców o poziomie funkcjonowania dziecka lub ucznia.

§ 8

1. Rodzice informowani są o poziomie funkcjonowania dziecka:
  - 1) podczas zebrań szkolnych;
  - 2) w czasie spotkań indywidualnych;
  - 3) podczas bezpośredniej obserwacji zajęć na zaproszenie nauczyciela;
  - 4) drogą korespondencyjną (w tym przy pomocy poczty elektronicznej) lub telefonicznie.
2. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o zapisach zawartych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.

Postanowienia końcowe.

§ 9

Zmiany w wewnątrzszkolnym systemie oceniania wprowadza się poprzez podjęcie uchwały przez radę pedagogiczną.